

Свуглавној билистичкој газети

КРАЉЕВСКИ 1246

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ

БРОЈ 1 ДИНАР

ГЛАСНИК

НЕЗАВИСАН НЕДЕЉНИ ЛИСТ

УРЕЂУЈЕ РЕДАКЦИОНИ ОДБОР

Година I Број 4.	ГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА 50 ДИНАРА ПОЛУГОДИШЊА 25 ДИНАРА ОГЛАСИ СЕ ПРИМАЈУ ПО ТАРИФИ	КРАЉЕВО 5. октобра 1933 г.	Уредништво и администрација Цара Лазара 36. РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ.	Издази сваког Четвртка
---------------------	---	-------------------------------	---	---------------------------

— П И Т А Њ Е — земљорадничких дугова.

Једна од најкруснијих питања наше данашњице јесте питање земљорадничких дугова. То са разлога што у вези с овим питањем односно од његовог позитивног или негативног решења зависи и решење многобројних проблема од еминентне важности.

Питање земљорадничких дугова односно третирање проблема који су у тесној вези с овим питањем, изазвало је велику дискусију и — до сада — појавиле су се — о проблему земљорадничких дугова, — многобројне „стручњачке“ књиге, расправе, и т. д.

Читајући сву ту „литературу“ на овом проблему добија се утисак да су мање — више сва изложена мишљења пристрасна и донета без обзира на стварност живота. Због тога, као таква, та „мишљења“ уместо да упуте проблем ка правилном решењу, она га све више замршавају и тиме доприносе да се што пре не реши?!

Пошто је питање земљорадничких дугова врло сложен проблем, то је природно да се у једном чланку, без штете по сам проблем, не може расправити цело питање земљорадничких дугова. Због тога ћемо се, у овом чланку, позабавити само питањем: због чега се је земљорадник задужио и да ли треба држава да што пре потпуно реши питање земљорадничких дугова.

Површне студије овог проблема дошле су до закључка: да се је земљорадник лакомислено и без икакве стварне потребе задужио. Да ли је овај закључак тачан. Не. Јер, више је него сигурно да је земљорадник тражио кредит — задужио се ради задовољења својих стварних потреба. Сигурно, истина је, да је било и таквих земљорадника који су се лаксмислено задужили, али је њихов број — морамо одмах то нагласити — незнатан и потпуно безутицајан на решење овог проблема.

Заснивајући свој живот на принципу једног већег социјалног културног и економског стандарда, наш сељак, после рата,

захваљајући високим ценама аграрних производа, почео је да поправља и увећава своја имања односно почео је да удобније и културније живи. За такав живот — и то с правом — били су се стекли и објективни и субјективни услови.

Објективни у томе што су цене аградних производа биле релативно високе — сељак је био богат, а субјективни у томе што су се преостали вишкови — добит — трошили на побољшању социјалног, културног и економског положаја — принцип конформизма. То је, у осталом, природна последица просперитета...

Терани стварним потребама, земљорадници су се, да би удовољили овим новим потребама — заснованом новом животу, задуживали. Али то задужење, то тражење кредита, није чињено без плана, јер у моменту задужења вредност њиховог иметка и прихода са истог били су сигурна гаранција да ће се дужник — земљорадник постепено раздужити.

Дакле, закључак је, да су се земљорадници, у огромној већини, задужили корисно и то искључиво ради задовољења својих стварних потреба.

Међутим, као што смо то констатовали у прошлом чланку „Наше село“, ситуација се нагло променила. Доба просперитета — високих цена прошло је: Настало је доба депресије — доба катастрофалног пада аграрних производа.

Земљорадници, ометени овом вишом силом, нису могли отплаћивати своје дугове, јер их је пад цена довео у немогућност отплаћивања истих. Као последица тога дошло је и смањење њихове куповне моћи, дошло је потпуно укидање кредита — дошло се до данашње очајне ситуације. Ова околност, природно довела је и остале привреднике — нарочито средњих сталеж: занатлије, трговце, чиновнике, и т. д., — у очајан положај.

Код оваквог стања ствари јасно је — ако не желимо да наступе катастрофалне последице — да

се ово питање мора одмах и то радикално решити. С обзиром на све елементе који сачињавају ово питање као и проблеме који су у вези с њим — првенствено решење овог питања само се намеће.

Због тога је дужност државе да што бржим решењем овог питања спаси најмногбројнији сталеж — земљораднике, јер не треба заборавити да од њега, безмало, зависи наш целокупни привредни живот.

Дужност општине.

Проблем многих градова и вароши јесте здрава комунална политика вођена према материјалном и природном богатству самога места; према потребама будућим заснованим на прошлости или садашњости; а у складу са свима законима и са општом потребом државе.

Читава дела су написана у којима се покушало, да се изнесу прилике општинске политике, али се ту нису могле створити сигурне форме, којима се може ићи, да би се дошло позитивном резултату.

Стварна формула једна или више, изгледа немогућна јер њена тачност у многоме зависи од положаја места, здравствене прилике, богатства околине, менталитета самога живља у њему и имовног стања грађана.

Али има ствари на које се здрава комунална политика мора ослањати, да би се добио здрав темељ једне величанствене зграде будућности.

Да би се могли постићи битни услови потребни за напредак једне општине треба увек имати у виду следеће чињенице:

Географски положај места т. ј. вароши, у коме се има извести неко зидање јавних зграда, или регулација вароши, или, канали-

зација са водоводом; електрификација места и околине.

Будући услов културног развита у погледу школа, које већ постоје, или које ће се после неодређеног броја година остварити.

По могућству што тачнији прорачун бројног напретка, грађана за будућих неколико деценија.

Имати увек у виду своју варош као сопствено добро, од кога се жели, богат принос.

Не излагати целу заједницу — општину бесмисленој странајној политици, јер се тиме даје могућност само појединцима, да се користе; а општина је свакога грађанина, који јој припада.

При извођењу свих јавних радова потребно је да сваки грађанин има бар толико воље за „општин“ корисним радовима, колико показује енергије штедећи и најмањи део своје имовине.

Ако чланови општине не буду заборављали, да је општина и њихова својина, онда се лако могу спроводити у живот планови, који ће увеличати дело заједничког труда и пружити велику корист — а ако не данашњици, онда бар будућим покољенима.

Д. К.

Савремене питалице.

Многбројни љубитељи биоскопа питају: „Када ће једном и Краљево добити који бољи филм“?

Свет који је научио да се вера, пита се: „Када ће се у Краљеву поидићи бар једно јавно кукашило“?

Када ће нас полицијска или општинска власт заштитити од свакодневног терора појединих бекрија?

Када ће Краљево бити ослобођено гомиле просјака међу којима има и таквих чија им имовина омогућава живот и без просјачења?

Дали се очекује још која жртва на споменуку изгинулим краљевчанима, па да се она струла грађа укљони?

УРЕДНИШТВУ „КРАЉЕВСКОГ ГЛАСНИКА“

КРАЉЕВО

МОЛИМ УРЕДНИШТВО ДА ПУСТИ У ЛИСТ СЛЕДЕЋЕ РЕТКЕ ПОВОДОМ ДИСКУСИЈЕ О ЧЛАНКУ:

КРАЉЕВО НЕКАД И САД

Читајући у трећем броју овога листа обећану реплику на чланак под горњим насловом — који је судећи по оштрини протеста којом је дочекан, многе дарнуо у само срце и све оне који се интересују поделио у два табора — нехотице се сетих речи великога нашега, Његоша: „... Све су наше главе изабране! Момци дивни исто ка' звијезде, Што су досад ове горе дале...“

Још мало — кад се неби знала, па да лично на јунаке којима Његош кроз народно коло упућује горње речи!

Али читајући о многим тековинама створеним иницијативом омладине одмах после рата дођаше ми на ум и стихови одмах иза првих:

„... Шта је ово, ево, неко доба Те су наше горе умучале...?“

Јер заиста, од свих тих тековина није остало ништа. Изузев соколског друштва — које најмање живи захваљујући приватној иницијативи домородаца, поготову омладине, њихов живот не само да није угашен, већ су и трагови њихова постојања скоро избрисани. Неслажем се са писцем да је о узроцима мало незгодно говорити, већ — напротив — желим да се њима позабавим, јер жалосне последице бришу све обзире према кривцима.

Нико не воли да призна своју кривицу. Стара болест старијих генерација да оправдају себе, да скину сву одговорност са свога реда за све негативне резултате, дошла је и овде до изражаја. И то у пуној мери.

Анонимни писац првога чланка сваљује сву кривицу на омладину. Г. Милосављевић на интелигенцију, не заборављајући да заштити „тезгаше“ како свој ред назива, чијем позиву не одговара да се дрзне да би доказао да је и код нас познат живот културнога човечанства!

Зар се пред таквим појмовима не мора застати и запитати куда то води? Несумњиво ничему, управо тамо где смо и сада, мртвој тачи.

Њиховим трагом, ја бих лако могао скинути одговорност и са свога реда — студентске омладине — која је главна мета свих напада овога духа. Ја то нећу ни покушавати, јер то није циљ ових редова. Нападати, бранити се и причати је лако. Учинимо нешто да ова дискусија уроди плодом, да даде ма и најмање позитивне резултате је мото овога чланка.

Неоспорно омладина „сном мртвијем спава“, исто тако и подједнако одговорна интелигенција и „тезгаше“. Али само и једино у културним настојањима и остварењу елементарних културних захтева. Ако би се друкчије тврдило, ако би се утврђивала пасивност општих

омладинских идеала, констатовала криза активитета у дужностима омладине према држави, у њиховој немоћи да користе друштво и приме на плећа решавање проблема одржања и постојања, — пружио би се доказ неразумевања, чак и више, болесних схватања генерација које немају смисла за једно вишестрано васпитање индивидуе и масе.

Зашто је то тако? Г. Милосављевић признаје да је омладина његове генерације учинила доста на стварању културно-просветних заједница. Признаје и да од тих тековина није много остало. А ми питамо зашто? Зашто су они који су то створили, чијих руку и рада је то дело, зашто су они дозволили да све то нестане, да се угаси да би се онда морало опет испочетка? Је ли то стварање било искрено, од срца, из љубави, са пуно прегалаштва, или само из дужности, можда — у толико горе — из амбициозних прохтева и жеља самољубља.

Реч омладине није замрла. Али она се једва чује од буке и звекета политичких разговора, ситних интереса и типично њивтински израженога и вођенога живота који речју криза затварају врата и запушују уши пред свима културним настојањима, захтевима и жељама. Смелост и нада омладине мењају се са бојазношћу и мада је сангвинично — јуначка страна јача и да превладава све то није довољно да би дошло виднијих успеха. Од једна она стоји и чека, па није ни чудо да је у дугоме очекивању почела и „сном мртвијем“ да дрема!

Да, она чека да интелигенција, која је прва позвана, покрене и удари темељ културним тековинама да их прими и настави рад у духу оснивача. Чека да и „тезгаше“ који су и поред тога исто толико одговорни, јер они су ти који остају стално ту, који су упућени највише да раде на сваковрсноме подизању Краљева, ако не из других разлога, а оно „профита ради“, или бар антагонистичких и разлога ривалитета, као Краљевићани, чека да и они даду основа и примера љубави за местом, да створе базу за један духовно живљи и културно напреднији рад.

Тек онда када они отпочну и способне за живот предаду омладини тековине културно — просветне, тек тада ће омладина бити одговорна за њихово одржање и постојање. Идеали и идеје наше омладине су без тога као мехурићи који нестају пред огромним запрекама и непремостивим препрекама који се испрецавају пред њиховим покушајима за остварењем. Господо писци претходних чланака

редови којима ви припадате су најпозванији и најодговорнији што наше место нема скоро ни једне културне тековине. На посао!

Осврнућу се кратко на још неколико чињеница изнетих у прошлим чланцима. Речи „петкар“ и остале цитиране по Г. Милосављевићу су толико инфериорне по сам значај других проблема додирнутих у чланку да заиста не желим о њима да говорим, ма да морам ипак рећи да су далеко од нас и од тога да нам буду својствене.

Нешто о аеродромцима. Објективно признајући, обадва чланка имају у себи прилично истинитога. Нема сумње, заслуга за напредак Краљева имају аеродромци највише. Али за напредак у броју ста-

новника, у повећању броја кафана, ноћном животу и др. — једном речи, за повећање просперитета, живости места у спољном погледу и подизање трговине. Разумљиво је да они дају тон и диктирају темпо то су бар чинили док их је било више — али те речи треба тумачити и разумети тако, да су они то чинили једино у оквиру горе побројаних њихових заслуга и вредности по ово место. Пунније кафане и живљи ноћни живот, који се ретко виђа и по многим великим местима, што је несумњиво њихова заслуга, давали су Краљеву тон и изглед веллеграда и космополитскога места. то и ништа више.

Захвалан редакцији.

Љубиша К. Петровић
ст. прав

ЕСТЕТИЧКО ВАСПИТАЊЕ

„Можда је лепота исто толико достојна поштовања колико и врлина, пошто обе доприносе светковини насељем.“

Ренан.

Највиши задатак васпитања је, као што знамо, образовање моралног карактера — морално васпитање. Али ако би ми ишли само за тим да образујемо морални карактер не водећи рачуна о другим осећањима, онда би васпитање било непотпуно — једноставно. Зато поред образовања моралног карактера васпитање мора неговати и друга осећања међу која долазе и осећања за лепо, т. ј. мора се водити рачуна и о естетичком васпитању.

„Може се у интелектуалном погледу високо образовати, може се религијски и морални живот фино развити: где љубави према уметности недостаје, ту постаје празнина, која, додуше, не означава злочин, али означава једностраност и мањак.“ Према овоме васпитање мора да, поред осталих многобројних интереса, негује и естетички.

Познато је, да су мала деца осетљива према ономе што је лепо. Па чак и многе животиње имају неку врсту осећања за лепо. Славуј се на пример, прославио својом дивном песмом, коју удешава за некога из свог рода, или сам у њој ужива. А паун и друге неке домаће птице (журан) очигледно уживају у лепоти свога перја.

Естетичко васпитање има задатак да ове природне наклоности према лепоме, које су, као што рекосмо, усађене у децу, развије и усаврши, јер се без овога не може постићи савршенство човеково ни срећа његова.

Још стари народи, нарочито Грци, обраћали су велику пажњу естетичком васпитању. Речи: „Лепо и добро“ стари грци нису никад раздвајали. Они су мислили да се душа уздиже Богу помоћу лепоте.

Децу је могуће естетички васпитавати још пре њиховог

поласка у школу. У ово време оно се своји на развијање и проширавање чула вида и чула слуха. Још у најраније време треба дете навикавати да посматра лепоте које га окружују. А тога нам природа пружа у изобиљу у својим лепим призорима и сликама. Ту су: живописни предели, горстасне шуме, жуборави, планински потоци и то је само један део велике природне лепоте. За рана треба дете учинити осетљивим за лепоту дрвећа и цвећа, птица и инсеката, као и свих оних дивота поред којих би, можда, прошло, а да их не запази. „Треба дете зарана извести на чисто врело незаинтересованих уживања“.

На дечје игранке треба нарочиту пажњу обратити. Поред детета се не сме наћи ништа ружно и одвратно, ништа што би било у стању да да рђаве навике слуху и виду. За играчке Ригол вели: „Зашто се од прве играчке детине скоро увек прави неко накардно створење с грбама спред и позади, с устима расплећеним до ушију и с носем повијеним и спуштеним чак до браде?! Прва имитација природе, која пада детету у очи, то је фигура једне наказе. Оно се упознаје с уметношћу помоћу ружнога. Али сво није све: у телу кривоноге и грбаве лутке намештена је једна оштра звиждаљка, чији глас пара слух, који се тек почиње развијати. Ово је кажу, ради забаве. Ето каква је прва идеја која му се даје о музици!“ „Ово почиње живот са погрешном нотом.“

Поласком у школу дете има много више прилике да развије свој укус и да ужива у ономе што је лепо. Школска зграда својим спољним и унутрашњим уређењем, учionicе својим сликама и украсима, затим уређено двориште, цветни врт и школска градина развијају код деце естетичка осећања, која су побуђена још у пре школском времену.

Истина многе школе са својим празним учионицама, неуређеним дворитима, запарљеним градинама, не одговарају своме задатку у погледу естетичког васпитања деце, а и није могуће надати се, да ће дете наших школа живети исто онако, као што је живео мали Атињанин, међу ремек делима уметности, и, такорећи, усред народа од статуа. Али бар нека буде што је више могуће окружено предметима који не вређају укус.“

У основној, а и у вишим школама, готово сви наставни предмети, нарочито вештине, развијају естетичка осећања, а дух богате естетичким идејама

Световне и црквене песме, лепо писане и цртање, рецитовање и декламовање, затим лепе ствари и слике, везане за историску наставу развијају естетичка осећања, као што то чине у земљописној настави лепо предели у природи и на сликама, или у настави природних наука: посматрање сагласности боја, природних лепих предмета и појава, симетрије и пропорције у облику тела, лепоте гласа и т.д.; па чак и математичка настава или везе са естетичким односима у проучавању геометријских облика и конструкција, где се пазе на симетрију, јединство у многостручности, на правилности и чистоту при изради модела и цртежа и т.д. Затим излети и екскурзије, разне деце игре, могу у знатној мери припомоћи овоме.

Али свуда бреба нарочито пазити да дете не посматра површно, и око за нешто упита — а то се често дешава — одговорити му што тачније и што лепше.

Приликом читања задржавати се на естетичким чланцима, и настојати да се та лепота у тексту анализира и нарочито истакне.

Како је естетичко васпитање помоћник моралнога и интелектуалног васпитања мора му се дати она важност и указати она пажња коју оно у истини заслужује, али се мора водити рачуна и о томе: „да претераност у естетичким осећањима дражи и ослабљује душу и ствара до крајности осетљиве духове, који нису више кадри да се куражно одупру отпорностима суровога, стварнога живота“. Осетљиви су људи несрећни, казано је још Ла Фонтен I Цитивајући ово Комплеје каже даље:

„Човсков опстанак ни мало не личи на какву поезију проткану веселим песмама. Човек има да чини силне напоре, да издржава оштре борбе и да сузбија велике невоље; па да би се спремио за ову борбу у животу, потребно му је мушко васпитање, потребно је да му се разум развија више од уображења и потребно је да се науке негују више но вештине и поезија“.

Адриан 1933

Олга Васовићева
учитељица

Упис трговачких помоћника

Према распису Трговинске Коморе у Београду Бр. 22638 од 29. септембра тек. год. — Удружење Трговаца за срез Жички у Краљеву води 2 регистра трговачких помоћника и то:

1) Регистар издатих пословних књижица у који уписује, оне помоћнике, којима удружење изда пословну књижицу, а не и оне помоћнике, којима је неко друго удружење издало пословну књижицу.

2) Регистар помоћника; у који удружење уписује, све помоћнике, који ступају у службу код чланова удружења, без обзира које им је удружење издало пословну књижицу. У овај регистар уводе се дакле, како они помоћници, којима је дотично удружење издало пословну књижицу и који се уписују на подручју удружења (у срезу жичког) тако и они који су добили пословну књижицу од неког другог удружења или општине, а уписани су код чланова удружења. Једном раду у овај регистар морају бити заведени сви трговачки помоћници, који су као такви уписани на подручју удружења.

Свако ступање и иступање из службе трг. помоћника мора се пријавити удружењу.

Упис помоћника врши шеф уреда Удружења Трговаца за срез Жички

Г. Лука Лазаревић сваког радног дана пре и по подне у канцеларији удружења (сада Кнежевић кафана).

За пословну књижицу наплаћује се 2 динара, а упис у регистар врши се бесплатно.

Позивају се сви трговачки помоћници и њихови службодавци, да поступе по предњем одмах и најдаље до 15. ов. месеца, уколико то до сада нису учинили.

Из канцеларије удружења трговца за ср. жички Бр. 372: 3. септембра 1933 год.

Отварање и затварање трговачких радња

Пошто Господин Министар Трговине и Индустрије у смислу §. 152 закона о радњама није још прописао уредбу о отварању и затварању радња, то ће се трговачке радње држати отворене према наредби Начелника среза жичког и то:

- 1) У зимској сезони од 1 септембра до 1 априла од 7. до 12 сати пре подне и од 1 до 7 сати по подне.
- 2) У летњој сезони од 1 априла до 1 септембра од 6 сати ујутру до 12¹/₂ по подне и од 2¹/₂ по подне до 8 увече.

Скреће се пажња трговцима да се строго придржавају ове наредбе, како не би били кажњени од стране управне власти.

ИЗ ЛОВАЧКОГ ЖИВОТА

ПУТЕШЕСТВИЈЕ УБИЈЕНИХ ЗЕЧЕВА ИЛИ ЛОВЦИЈСКА ПОДВАЛА

На овогодишњем збору ловаца помирили су се ловци и, два друштва и направили једно јединствено — или неки „стари ловци још иду страном“ те се прича да је један од њих убио три зеча (мушкарца) још пре отварања лова прикрио их и на дан отварања са својом групом прикривено носио у манастир Жичу, одатле у лову по планини све до часа састанка свих ловаца у Матарушкој Бањи, где су пријављени као израз старе тактике и способности ловачке — неки неверници су тражили да лекар (за људе у овом случају констатује када су зечеви убијени — али присутни лекар ловција из табора „стари ловаца“ није хтео да изађе на сусрет тражењу ових ловаца те су зечеви донети у Краљево као успешан и свеж лов прч свечаном отварању ловачке сезоне, противници који нису убили ништа причају да ће љуто да им се за „ово“ освете.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Промена уредника

Досадањи наш главни уредник и власник листа г. Радичевић, због проптерећености са приватним — адвокатским пословима, морао се повући. Због тога је уређивачки одбор, у коме је и г. Радичевић остао, решио да главни уредник и власник листа буде г. Иво Грабовац, суплент оvd гимназије.

На земаљском наградном гађању одржаном у Београду од 17 — 23 ов. м-ца учествовао је, међу многобројним техничарима, и члан Краљевске стрељачке дружине г. Блажа Божовић, оvd. учитељ.

Г. Божовић је добио три награде и то на метама: „Цетиње“, „Шумадија“ и „Београд“.

Ми му честитамо на постигнутим успеху.

Апелујемо на све наше читаоце, нарочито на све учитеље, свештенике, омладинце, деловође и задругаре са села, да нам шаљу све вести из својих места о књижицама, читаоницама школи и др. Наша је жеља да свака културна манифестација наших села и крајева нађе свог публициста преко нашег листа.

Убица Каровић ухапшен.

Мидован Каровић који је један од убица Игњата Колара, жандармериског наредника из Крушевца и Живковића го.дског стражара, синоћ је ухапшен на аеродрому у Краљеву.

Убица се налази у притвору оvd. средског начелства.

Каровић је скорели зликовац и неће да призна свој злочин. Истрага се још води. Чим буде завршена Каровић ће бити спроведен у Крушевац.

СПОРТ

Прошле недеље у продужетку за првенство западно Моравске Жупе играли су „Морава“ — „Жича“ — резултат је 2:0 (1:0) за Мораву.

Да није било великих инцидентата — две туче о овој утакмици не би имало шта да се пише

Судија савршено није хтео да види када су играчи „Жиче“ В. Кузмановић и Б. Николић шамарима и песницама напали играча „Мораве“ П. Бабића — незнамо хоће ли зажмурити, савест дежурних Жупе и Подсавеза.

У Морави има људи који умеју да играју футбол али нису могли да то прикажу, јер су их неправилне одлуке судије ометале — Жича је тим који је требало да оде на спавање са 8. да је судио човек који хоће да зна правила игре.

Публике врло мало — која је одушевљено — протествовала противу боксерских испада

* * *

8. - X - 1933 (недеља) у наставку за првенство западно Моравске Жупе састају се у 15¹/₂ ч на Ибровом игралишту: Ибар — Морава — судиће г. П. Ненковић савезни судија и Крагујевац.

А. С. Глигоријевић

ПРЕТПЛАТУ ЗА КРАЉЕВСКИ

ГЛАСНИК

прима уредништво — улица Цара Лазара 36.

ИВО ГРАБОВАЦ, суплент.

ИЗ НАЦИОНАЛНЕ ЛИТЕРАТУРЕ.

АУГУСТ ШЕНОА

И он је почео да пише у „Позор“ најпросто из потребе замаха, из тежње, да се чује и његова реч. Било је то у време опчениог народног заноса и самосвести након пада Бахова система, кад су се стварали основи за уређење државе. У ово се време политичким питањима бави сваки а Шеноа борави у Чешкој средини пчној достојанства и мирноће, прати живо све промене ситуације: Шмерлинг, Стросмајер, Паласки, централно царевинско вече, федерализам, аутономизам и слично, главне су ствари и лица, око којих се креће јавни живот иза повратка устава. У ово доба након пада једног омраженог система, кад су Славени Хабсбуршке Монархије били прожети

духом отпора, борећи се, са потпуно остварење своје националне мисли, кад је млада и неистрошена буржуазија хтела да проведе толике планове, Шеноа је млади радикалац који стоји сасвим на лево. Он се весели сваком доказу оторности код наших народних првака, осуђује компромисе и попуштања. Међу Шеноним дописима има и таквих који се тичу живота југославенских ђака у Прагу, описује, како се они најлакше упознавају тржећи у кафани гласно наше новине.

Шеноин новинарски рад нема у повести нашег новинства бозна какова значења, по тај је рад веома значајан за Шенону личност, за формирање његове књижевне и

човечје физиономије. Осим младеначког темперамента, одречитости и уверења за ствар, његови политички чланци немају бог зна што лично, него у главном изражују мишљење оне групе људи, која је стајала око „Позора“ и која је формирала народну странку. У њему је заматак његовом каснијем културном раду, а и идејна подлога неких каснијих новела, као што уосталом у његови политички погледи изражени у оно доба у чланцима, сачињавају идејну окосницу његове националне новелистике. Пробуђена народна свест, култ. народног језика, национални понос, богатост Немаца и уједно њихова смешност, превртљивост код Словен — све то исприведано бујношћу и духовито, шу млада и заносна човека, садржај је тих фелтона, који уједно проиће дубоко почитање према Чесима. Описујући пак Чехе он приписује како се слава 26 фебруара (фебруарски патент) свршила у

Прагу сасвим службено, без Чеха, приказујући силне манифестације Чеха за славенство, и уједно њихово достојанство и мир у коме не треба никаквих стражара. Свој фелтом рзавио је Шеноа у „Позору“ 1866 и 1867 године у „Ревизији загребуља“ а истим другим натписима. Основне црте у „загребуљама“ јесу политичке прилике у домовини швабчарење по Загребу и т.д. Шеноине су „загребуље“ прва оштра сатира, и на нашу буржуазију, која се подигла посл. укинућа кметства, а која се ркрутирала из моралног олоша различите провинције. Он се обара на то загребачко друштво, коме је национални дух још увек туђ, које и наком апсолутизма још увек швабчари.

Шеноа знаде у којим фелтонима бити и сентименталан и саркастичан, њезан и оштар, поругљив и толао, изменујући.

ПОМОДНА ТРГОВИНА
Радомир Ст. Јовановић
 „БУКАРА“

Препоручује врло велики избор женских МАНТЛОВА, КАПУТА и ГУМ - МАНТЛОВА као и мушких и дечијих ОДЕЛА капута црних од ЛАСТИКА и ШТОФА у боји, МИКАДА, КАБАНИЦА ОД ГУМЕ. Све ове артикле искључује из даљег вођења па их зато даје по невероватно ниским

ценама;

ЗА ГОТОВО А И НА ОТПЛАТУ.

користите прилику.

1-2

НОВО НОВО

МАНИФАКТУРНО
 ПОМОДНА ТРГОВИНА
 КОД

„МЛАДИЋА“

Препоручује за Господу и Даме

ВЕЛИКИ ИЗБОР

Свилених, вунених, и памучних тканина, у најбољем квалитету и по данашњим укусима.

ВЕЛИКИ ИЗБОР ГАЛАНТЕРИЈЕ и ПАРФАМЕРИЈЕ
 ФАБРИЧКА ДОБАВА

„Цене солидне“.

И зато сви само код

„МЛАДИЋА“
 је модерна трговина

1-4

ИЗВОЗНИЧКА ТРГОВИНА

Живко Буњак и Синови
 — КРАЉЕВО —

Купује у свим количинама и плаћа по дневној цени све пољопривредне и сточарске производе а нарочито

Шљиве рукобранице и шљиве за пекмез.

ИЗ КОЛОНИЈАЛНО - БАКАЛСКЕ И ДЕЛИКАТЕСНЕ
 ТРГОВИНЕ

ЉУБИСАВА В. ЂОКИЋА -- Краљево

Телефон Бр. 12 основана 1905 год. Бројев: Љубисав В. Ђокић.

Увек на стоваришту младог и зрелог КАЈМАКА и сира 1. квалитета. Шаље се поштом од 3, 5, 10, 15 и 20 кгр. возом од 20-200 кгр. у чабровима сваких 7 дана као и осталу колонијалну - деликатесну робу по најнижим дневним ценама.

1-2

Радомир Ст. Јовановић
 „БУКАРА“

Препоручује за наступајућу сезону велико стовариште МАНИФАКТУРНЕ, ГАЛАНТЕРИСКЕ, ПЛАТНАРСКЕ - КОНФЕКЦИОНЕ РОБЕ, по најповољнијим ценама.

1-1

ХОТЕЛ
 „СРПСКИ КРАЉ“
 — ЧАЧАК —

Преко пута среског и окружног суда, гимназије, среског начелства и црквеног суда

ПРВОКЛАСНИ и НАЈУРЕЂЕНИЈИ ОВДАШЊИ ХОТЕЛ препоручује путницима и осталој господи модерно уређене собе, ТАКОЂЕ ПРЕПОРУЧУЈЕ ПРВОКЛАСНУ ДОМАЋУ И СТРАНУ КУЈНУ.

ПРИМА АБОНИРЦЕ ПО УМЕРЕНОЈ ЦЕНИ.
 Свако вече концертира првокласни салон џаз - оркестар.

СВАКО ВЕЧЕ ДАНСИГ.

Скуп отмене публике.

Купатило.

Телефон.
 Дир. хотела

1-2

Домаћи производ

Домаћа роба

ИНДУСТРИЈА ВУНЕНИХ ТКАНИНА

ВЛАДА ТЕОКАРЕВИЋ и КОМП. -- Параћин

Производи све мушке и женске штофове најбољег квалитета и најмодернијих дезена, за даме, господу, официре, финанси, железничаре, полицајце као и друге, продаје по ниским фабричним ценама.

Ко жели у Краљеву и околини искористити ове цене може се обратити доле потписатом ради прегледа колекције и то сваке суботе и недеље било у мом стану или у радњи Браће М. Стефановић а по жељи и на захтев посећује муштерије у њиховом стану.

ЗАСТУПНИК,

ДУШАЊ Л. СТЕФАНОВИЋ

1-3

КАНДИДАТИМА
 ЗЕТСКЕ и ВАРДАРСКЕ БАНОВИНЕ
 ПРЕМА ПРОПИСИМА ЗАК. О ОПШТИНАМА ИЗРАДИО САМ

КАНДИДАТСКЕ ЛИСТЕ и ПРИСТАНКЕ

КОЈЕ СУ КОМПЛЕТИРАНЕ СВЕ УЈЕДНО ЗА СВАКОГ КАНДИДАТА.

исте се могу одмах добити поштом доплатом ако их поручите у књижари и штампарији ЧЕД. М. МИЛОШЕВИЋА - Краљево уједно извештавам општине да имам израђене ЖАЛБЕ - СПИСКОВЕ и т. д.

Поруџбине шаљем кандидатима и општинама у свим бановинама.

Све изборне плакете израђује штампарија ЧЕД. М. МИЛОШЕВИЋА -- Краљево
 ПО НАЈНИЖОЈ ЦЕНИ.

ЦЕЛОКУПНОГ ЛЕКАРСТВА
Д-р ДАВИД ЕЛИ
 санитарски капетан

Ординира и за грађанство у своме

СТАНУ

преко пута хотела „Југославије“ — Краљево.

1-4

Претплаћујте се на
 „Краљевски Гласник“